

УДК 327(427)

DOI:10.5281/zenodo.11915535

А.В. Непиталюк, д-р філософії з економіки (*ВТЕІ ДТЕУ, Вінниця*)

Е.В. Мазур, здобувач ОС «бакалавр» (*ВТЕІ ДТЕУ, Вінниця*)

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У сучасному світі, де глобалізація стає все більш відчутною, питання соціальної справедливості виходить на перший план. Міжнародні стандарти відіграють ключову роль у цій сфері, визначаючи мінімальний рівень соціального захисту та гарантуючи гідні умови життя для людей по всьому світу.

Дослідження у сфері міжнародної стандартизації соціальних послуг видаються достатньо актуальними.

Міжнародні стандарти – це загальні правила, які є уніфікованими та застосовуються до конкретних сфер правозастосування та регулювання, і вони вважаються правовим рівнем, нижче якого державам не дозволяється опускатися.

Міжнародні соціальні стандарти – це сукупність правил, записаних у міжнародних законах, які гарантують хороші умови життя, особистісне зростання та соціальний захист людей. Законодавство кожної держави повинно прийняти ці стандарти шляхом підписання та ратифікації міжнародних договорів, а також вони повинні бути оновлені та модифіковані відповідно до поточної ситуації в цій країні.

Процес вибору групи глобальних соціальних норм пов'язаний з такими факторами:

- постійним розвитком значення і ролі соціальної стандартизації для становлення демократичної правової держави та міжнародного співтовариства впливає визнання та захист прав людини;

- декларацією на міжнародному рівні важливості соціальних прав;

- об'єктивною вимогою узгодження світових і національних соцстандартів прав людини тощо.

Загальноприйнятий у світі рівень застосування прав у сферах праці, соціального захисту і освіти визначається міжнародно-правовим документом (угодою). У науці права соціального забезпечення не існує єдиного способу розуміння терміну «міжнародні соціальні стандарти».

Вважається, що міжнародні соціальні стандарти – це сукупність норм, закріплених у міжнародно-правових актах, які визначають гідні умови життя людей та забезпечують розвиток особистості та соціальну

безпеку. Ці стандарти повинні бути прийняті національним законодавством шляхом підписання та ратифікації міжнародних договорів, а також повинні бути сформульовані та скориговані в майбутньому відповідно до існуючих умов країни.

У сфері соціального забезпечення стандарти є керівними принципами щодо надання конкретних видів соціальних послуг, передбачених міжнародними угодами, які пропонують державі їх реалізувати. Норми та нормативи, що стосуються мінімального розміру окремого виду соціальної підтримки, не можуть бути меншими розміру, встановленого міжнародним договором.

Міжнародні соціальні стандарти – це не просто правила, а й індикатори, стандарти чи параметри, які допомагають їх вдосконалювати та захищати.

Таким чином, міжнародні соціальні стандарти виступають важливим інструментом, що допомагає державам розробляти та впроваджувати ефективні та справедливі системи соціального захисту. Вони сприяють зниженню нерівності, підвищенню якості життя людей, захисту прав людини, згуртованості та стабільності в суспільстві. Розуміння міжнародних соціальних стандартів – це необхідна умова для розробки ефективної соціальної політики на національному та міжнародному рівні.

Інформаційні джерела:

1. Грановська І. В., Макачук І. М. Інституційні засади фінансового забезпечення соціальних стандартів. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. № 3(2). С. 122–128.

2. Опішняк С. О. Міжнародні соціальні стандарти: порівняльно-правовий аналіз. *Право і суспільство*. 2020. № 2. С. 58–63.

3. Чорна Є. В., Кошова С. П. Державне управління соціальним розвитком та впровадження міжнародних соціальних стандартів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 19. С. 115–122.

4. Khachatryan, V., Nepyaliuk, A., Pasichnyi, M., Nasibova, O., & Tabenska, J. (2023). Demographics' impact on economic growth in Central Europe and the Baltic states. *Economics – Innovative and Economics Research Journal*, 11(Special issue 1), 37–54. <https://doi.org/10.2478/eoik-2023-0062>.